

Ny kraft: Endelige tillatelser og utbygging

Første kvartal 2021

Dette er en oversikt over Olje- og energidepartementets (OED), kommunenes og Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) vedtak om konsesjon og konsesjonsfritak for nye kraftverk, og innrapportert oppstart av ny kraftproduksjon. Oversikten viser status for konsesjonsbehandling av kraftverk, volumet av ny kraft som er på vei inn i det norske kraftsystemet, og status for godkjenning av anlegg for deltakelse i elsertifikatorordningen. En nærmere forklaring av innholdet i rapporten er gitt på siste side.

Spørsmål kan rettes til Seksjon for ressurs og kraftproduksjon i NVE, v/Ann Myhrer Østenby (tlf. 99 69 72 02) eller Seming Skau (tlf. 48 21 53 39).

Oppsummering av første kvartal 2021

- 266 GWh ny vannkraftproduksjon ble satt i drift.
- 6 TWh vann- og vindkraft er under bygging. 0,2 TWh av dette leverer allerede strøm til nettet. Dette kommer fra vindturbiner som allerede er satt i drift, men der hele vindkraftverket ikke er bygget ferdig.

266 GWh ny vannkraftproduksjon ble satt i drift i løpet av kvartalet

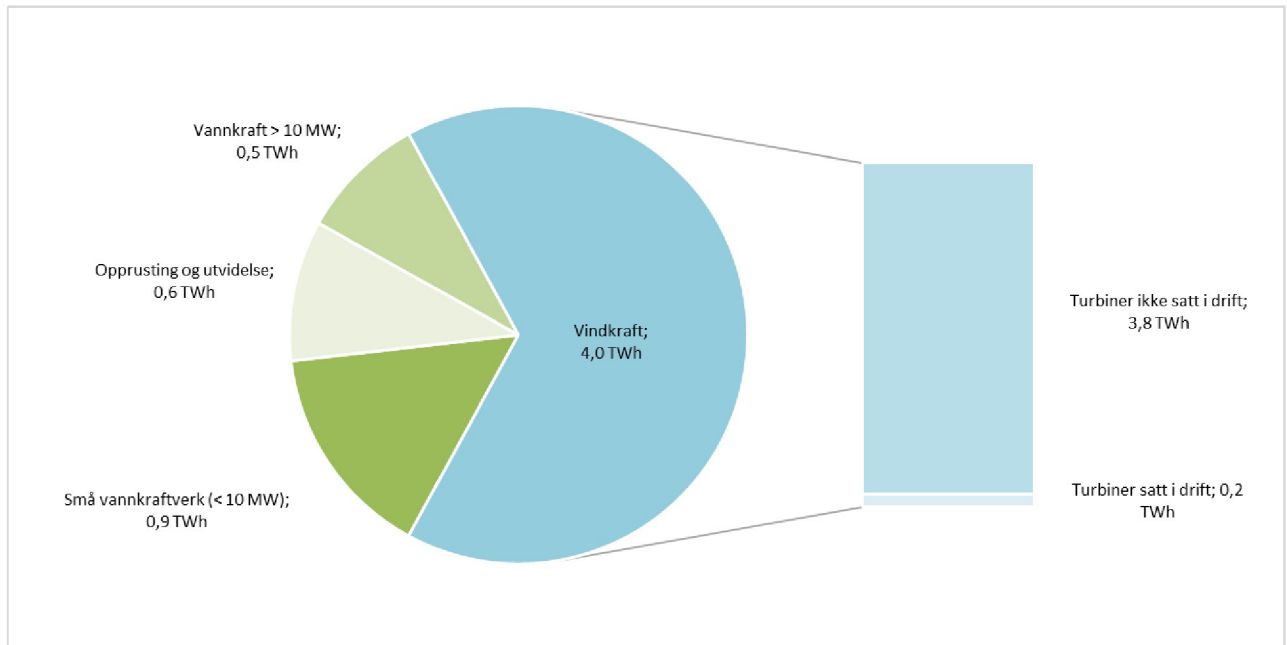
I løpet av første kvartal har NVE registrert at det er satt i drift til sammen 266 GWh ny vannkraftproduksjon. Det er satt i drift åtte nye små vannkraftverk med samlet årsproduksjon på 142 GWh, samt et opprustings- og utvidelsesprosjekt som bidrar med nye 9 GWh. Overføringen av Henjaelvi til Leikanger kraftverk ble tatt i bruk. Kraftverket ble satt i drift i fjor og overføringen bidrar med en årlig økning i produksjon på 115 GWh.

I første kvartal er det ikke registrert satt i drift noen nye vindturbiner. Samlet normalårsproduksjon fra alle vindturbiner som er i drift er på 13,1 TWh. Kjølberget vindkraftverk er fremdeles under bygging, og i fjerde kvartal 2020 ble det satt i drift turbiner med en samlet årsproduksjon på 0,2 TWh fra dette kraftverket.

6 TWh ny vann- og vindkraftproduksjon er under bygging

Ved utgangen av første kvartal er det registrert 6 TWh ny vann- og vindkraftproduksjon under bygging. Fordelingen av ny kraftproduksjon på teknologi vises i figur 1.

Figur 1: Ny kraftproduksjon under bygging, fordelt på teknologi.

Nye tillatelser og avslag i første kvartal 2021

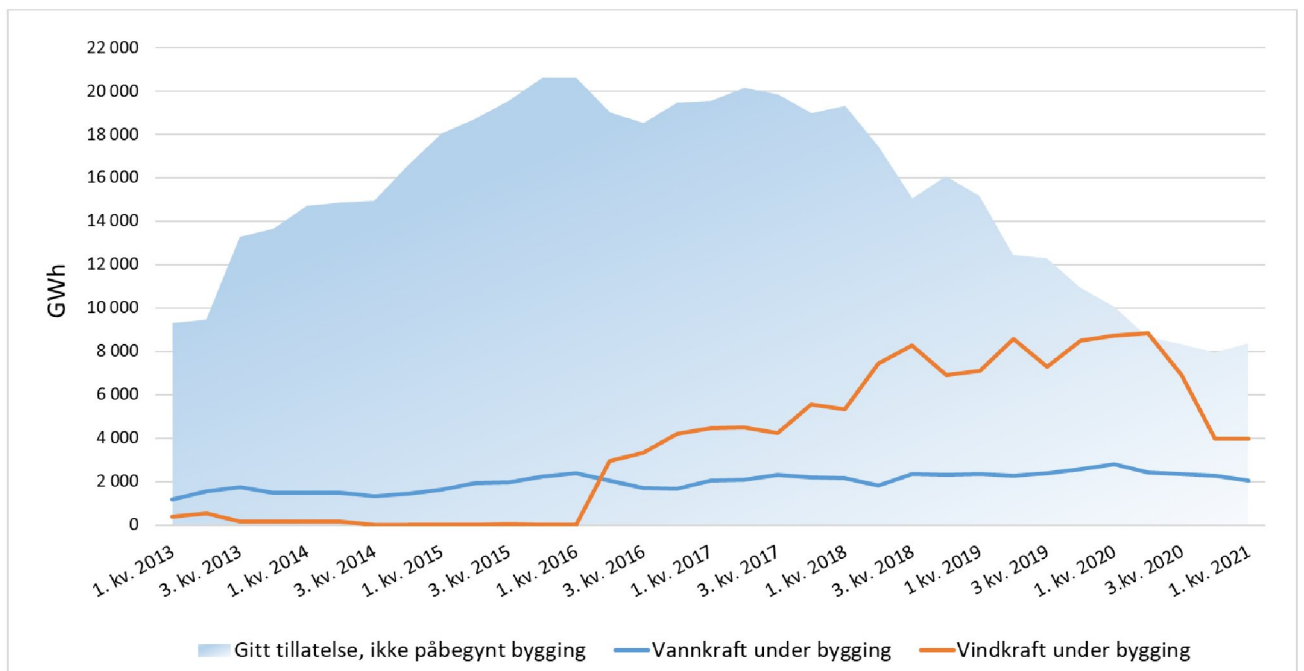
Det ble i løpet av kvartalet gitt endelig tillatelse fra NVE til tre kraftverksprosjekter med til sammen 7,8 GWh ny vannkraftproduksjon. Videre ble det gitt endelig avslag til seks små vannkraftverk på til sammen 35 GWh.

I mars måned lanserte NVE en ny innsynsløsning for å presentere [potensiell ny vannkraftproduksjon](#)¹. Denne løsningen inkluderer planendringer, noe som tidligere ikke har vært med i denne rapporten om ny kraftkraftproduksjon. I arbeidet med den nye løsningen har vi også gjort en gjennomgang av når tidsfristen for byggestart utløper for gitte tillatelser.

For første kvartal 2021 har vi brukt data fra den nye innsynsløsningen til å presentere potensialet for endelige tillatelser som ikke er benyttet. Gjennomgangen av tidsfristen for byggestart har medført at potensialet har økt litt. Videre har vi inkludert noen flere kraftverk med installasjon under 10 MW. Dette er fordi det har blitt gjort en planendring der prosjektet er blitt nedskalert til under 10 MW. Noen konsesjonssaker med installasjon over 10 MW har bestått av flere kraftverk med installasjon over og under 10 MW. For disse sakene er kraftverkene nå skilt ut som separate prosjekter.

¹ <https://www.nve.no/energiforsyning/kraftproduksjon/vannkraft/potensiell-ny-vannkraftproduksjon/>

Figur 2: Historisk utvikling av endelige tillatelser som ikke er benyttet, samt vann- og vindkraftprosjekter under bygging ved utgangen av hvert kvartal.

Fastsatt reviderte konsesjonsvilkår for to nye reguleringer

I første kvartal fastsatte OED reviderte konsesjonsvilkår for reguleringen av Folla-Vindøla i Surnavassdraget og Åbjørareguleringen i Bægnavassdraget. NVE har sendt innstilling om revisjon av konsesjonsvilkår til OED for reguleringene i Tokke-Vinjevassdraget. NVE har åpnet revisjonssak i Raua- og Roppevassdraget og mottatt krav om revisjon i Brødbølvassdraget.

0,6 TWh ny produksjon godkjent i elsertifikatordningen i løpet av kvartalet

I første kvartal ble elleve vannkraftprosjekter og to vindkraftprosjekter godkjent i ordningen med elsertifikater. Samlet årsproduksjon fra disse prosjektene er på 0,6 TWh.

Tabeller

Tabell A: Endelig konsesjon/fritak	1. kvartal 2021			Sum 2021		
	Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW
Små vannkraftverk (<10 MW)	2	2	6	2	2	6
Opprusting og utvidelse	1	0	2	1	0	2
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	0	0	0
Vindkraft	0	0	0	0	0	0
Sum	3	2	8	3	2	8

Tabellen viser hovedtall for saker der det har blitt gitt endelig tillatelse til realisering av kraftproduksjon i løpet av kvartalet, og for året til og med utløpet av kvartalet. Tallene inkluderer vedtak om konsesjonsfritak, men ikke om konsesjonsplikt. Saker som er til klagebehandling er ikke inkludert. Disse tallene inngår også i tabell D, såfremt kraftverkene ikke er bygget og satt i drift.

Tabell B: Endelig avslag	1. kvartal 2021			Sum 2021		
	Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW
Små vannkraftverk (<10 MW)	6	7	35	6	7	35
Opprusting og utvidelse	0	0	0	0	0	0
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	0	0	0
Vindkraft	0	0	0	0	0	0
Sum	6	7	35	6	7	35

Tabellen viser hovedtall for saker der det har blitt gitt endelig avslag på søknad om tillatelse til realisering av kraftproduksjon i løpet av kvartalet og for året til og med utløpet av kvartalet. Saker som er til klagebehandling er ikke inkludert.

Tabell C: Ny produksjon	1. kvartal 2021			Sum 2021		
	Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW
Små vannkraftverk (<10 MW)	8	49	142	8	49	142
Opprusting og utvidelse	1	3	9	1	3	9
Vannkraft > 10 MW	1	0	115	1	0	115
Vindkraft	0	0	0	0	0	0
Sum	10	52	266	10	52	266

Tabellen viser ny produksjon satt i drift i gjeldende kvartal, så langt NVE har fått melding om dette.

Tabell C1: Total installert kraftproduksjon i Norge ved utgangen av 1. kvartal 2021

Teknologi	Antall	MW	TWh
Vannkraft	1 690	33 055	136,7
Vindkraft ²	53	3 977	13,1
Termisk kraft ³	30	700	3,4
Sum	1 773	37 732	153,2

[Tabellen](#)⁴ viser nøkkeltall for norsk kraftproduksjon ved utgangen av kvartalet. I tillegg til teknologiene som er oppgitt, er det installert om lag [142 MW solkraft](#)⁵ ved utgangen av 2020 som er tilknyttet strømmettet. Tallene NVE har for solkraft er estimater basert på usikre datakilder, og er derfor ikke inkludert i tabellen.

Tabell D: Endelig tillatelse, ikke idriftsatt

Teknologi	Under bygging			Gitt tillatelse, ikke bygd			Sum endelig tillatelse, ikke idriftsatt		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (< 10 MW)	61	292	915	304	777	2 341	365	1 068	3 255
Opprusting og utvidelse	19	232	596	46	385	911	65	617	1 507
Vannkraft > 10 MW	5	156	536	9	314	766	14	470	1 302
Vindkraft	14	1 154	3 961	18	1 281	4 355	32	2 435	8 316
Sum	99	1 833	6 008	377	2 757	8 373	476	4 590	14 380

Tabellen viser hovedtall for prosjekter som har endelig tillatelse, men som ikke er satt i drift, fordelt på prosjekter under bygging og prosjekter der bygging ikke er startet. For noen prosjekter kan det være igangsatt bygging av bare deler av produksjonen tillatelsen gir rom for. Dataene inkluderer ikke saker som er til klagebehandling.

Tabell D1: Under bygging, Teknologi og idriftsettelsesår [GWh]

	Satt i drift	2021	2022	2023-2025	Totalt
Små vannkraftverk (<10 MW)		777	79	59	915
Opprusting og utvidelse		336	28	232	596
Vannkraft > 10 MW		536			536
Vindkraft	151	3 810			3 961
Totalt	151	5 458	107	291	6 008

Tabellen viser forventet år for idriftsettelse for ny kraftproduksjon som er under bygging. Idriftsettelsesåret er basert på årstall som er oppgitt i fremdriftsplan i forbindelse med godkjenning av detaljplan, eller publisert av utbygger i forbindelse med nyhetssaker eller andre steder.

² Inkludert turbiner som er satt i drift fra kraftverk som fremdeles er under bygging.

³ Inkludert gasskraftverket på Melkøya som midlertidig er ute av drift.

⁴ <https://www.nve.no/energiforsyning/kraftproduksjon/?ref=mainmenu>

⁵ <https://www.nve.no/energiforsyning/kraftproduksjon/solkraft/?ref=mainmenu>

Tabell D2: Vannkraftverk «gitt tillatelse, ikke bygd» per fylke.

Fylke	Små vannkraftverk (< 10 MW)		Over 10 MW inkludert opprusting og utvidelse	
	Antall	GWh	Antall	GWh
Agder	24	203	7	161
Innlandet	11	81	3	60
Møre og Romsdal	20	106	2	46
Nordland	44	442	7	187
Rogaland	25	148	4	65
Troms og Finnmark	28	225	2	10
Trøndelag	26	193	2	2
Vestfold og Telemark	28	119	5	225
Vestland	86	744	19	822
Viken	12	80	4	100
Totalsum	304	2 340	55	1 677

Tabellen viser fylkesvis fordeling av potensialet fra stadiet «gitt tillatelse, ikke bygd» i tabell D fordelt på små vannkraftverk, vannkraftverk over 10 MW inkludert opprusting og utvidelse.

Tabell E: Totalt antall saker til behandling hos myndighetene, og i tillegg saker hvor utredningsprogram er fastsatt

Teknologi	Saker til behandling			Utredningsprogram fastsatt		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	62	212	623	0	0	0
Opprusting og utvidelse	24	191	320	1	0	12
Vannkraft > 10 MW	1	611	2 100	0	0	0
Vindkraft	17	5 381	18 294	9	597	2 029
Sum	104	6 395	21 337	10	597	2 041

Tabellen viser saker som ved utløpet av kvartalet ikke har endelig vedtak uavhengig av stadier i saksbehandlingsprosessen i NVE, OED eller kommunen. Dette inkluderer meldinger, konsesjonspliktverdinger, søknader, innstillinger og vedtatte saker som ikke er endelige i form av at de påklaget. Noen sakstyper er ikke inkludert. Dette gjelder saker stilt i bero, vindkraftsaker etter havenergiloven, og saker om revisjon av vilkår for vannkraftverk. I tillegg vises saker hvor utredningsprogram er fastsatt. Vær oppmerksom på at saker til behandling altså omfatter flere stadier og myndigheter i saksbehandlingen.

Tabell F: Elsertifikater	1. kvartal 2021		Sum 2021	
	Antall	GWh	Antall	GWh
Søknader under behandling	6		6	
Godkjente anlegg	13	583	13	583
<i>Av dette: I overgangsordningen</i>	0	0	0	0
<i>Av dette: Ikke i overgangsordningen</i>	13	583	13	583
Avslag	0		0	

Tabellen viser innkomne saker under behandling i NVE for godkjenning i elsertifikatsystemet samt godkjente og avslåtte anlegg i henholdsvis gjeldende kvartal og år. Vedtak som er påklaget vises ikke i tabellen. Se også NVEs [nettsider](#)⁶ for en prosjektvis oversikt.

---

⁶ <https://www.nve.no/energiforsyning/elsertifikater/elsertifikater-behandlede-anlegg/>

Om rapporten

Oversikten er utarbeidet av NVE og blir publisert hvert kvartal. Rapporten viser oppdaterte tall for foregående kvartal og totaltall for kalenderåret. Rapporten publiseres en måned etter kvartalets slutt, for å sikre tid til at klagefrist kan løpe og til kvalitetssikring av tallgrunlaget.

Oversikten viser summen av endelige tillatelser⁷ gitt av energimyndighetene. Et vedtak er endelig enten når NVEs eller kommunens vedtak ikke påklages eller når OED har gjort vedtak etter klagebehandling eller innstilling. Søknadsprosessen og saksgang varierer noe avhengig av konsesjonstype. Beskrivelse av saksgang for konsesjonssaker kan finnes på [NVEs nettsider](#)⁸.

Tallene i denne oversikten vil ikke direkte kunne sammenlignes med tall for NVEs vedtak isolert sett, fordi NVEs vedtak kan klages inn til OED. En klage gjør at endelig vedtak kommer senere og at utfallet av myndighetenes vurdering kan bli endret. For vindkraftverk gis det konsesjon for installert effekt. Med dagens vindkraftteknologi forventes brukstiden til i gjennomsnitt 3 400 fullasttimer. Derfor er alle tall i GWh for vindkraft under behandling, med endelig avgjørelse og under bygging basert på en brukstid på 3400 timer fra og med første kvartal 2018. For vindkraftverk som er under bygging, og deler av produksjonen er satt i drift, legges det til grunn oppgitt forventet årsproduksjon for kraftverket.

Informasjonen er basert på NVEs databaser, som også inneholder informasjon om OEDs vedtak. Informasjonen i databasene registreres hovedsakelig manuelt, og det tas forbehold om mulige feil og unøyaktigheter. Nærmere informasjon om de enkelte prosjektene er å finne på sakenes [nettsider](#)⁹ på nve.no.

Oversikten over utbygd vannkraft er basert på løpende innrapportering fra utbyggerne. Informasjon om anlegg som er under bygging hentes fra flere kilder, særlig godkjenning av detaljplaner, men også fra media og direkte kontakt med utbyggere.

---

⁷ Med "endelig tillatelse" menes endelig konsesjon eller fritak for konsesjonsplikt der vedtaket enten ikke er påklaget eller er ferdig klagebehandlet. Vi gjør oppmerksom på at det kreves ytterligere myndighetsgodkjenning av NVE og/eller andre før et kraftverk kan bygges, avhengig av sakstype.

⁸ <https://www.nve.no/konsesjonssaker/om-konsesjon/>

⁹ <https://www.nve.no/konsesjonssaker/>